ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ 3ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1984 [1]

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά Ιταλικής Δημοκρατίας

«Παράλειψη θεσπίσεως και κοινοποιήσεως των μέτρων εφαρμογής που προβλέπονται από κανονισμό — περιεκτικότητα σε νερό κατεψυγμένων πουλερικών»

Υπόθεση 254/83

Περίληψη

Κράτη μέλη — Υποχρεώσεις — Παράβαση — Δικαιολογία — Δεν επιτρέπεται (Συνθήκη ΕΟΚ, άρθρο 169)

Κράτος μέλος δεν μπορεί να επικαλεστεί διατάξεις, πρακτικές ή καταστάσεις της εσωτερικής τους έννομης τάξης για να δικαιολογήσει τη μη τήρηση των υποχρεώσεων και προθεσμιών που απορρέουν από τους κανόνες του κοινοτικού δικαίου.

Στην υπόθεση 254/83,

Επιτροπη των Ευρωπαϊκων Κοινοτητων, εκπροσωπούμενη από τον Alberto Prozzillo, μέλος της νομικής της υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Manfred Beschel, κτίριο Jean Monnet, Kirchberg,

προσφεύγουσα,

κατά

Ιταλικης Δημοκρατιας, εκπροσωπούμενης από τον Ivo M. Braguglia, avvocato dello Stato, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την πρεσβεία της Ιταλίας,

καθής,

1 — Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

που έχει ως αντικείμενο να αναγνωριστεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία, μη έχοντας θεσπίσει ούτε κοινοποιήσει τα μέτρα που προβλέπονται από τον κανονισμό 2967/76 του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 1976, περί καθορισμού κοινών κανόνων για την περιεκτικότητα σε νερό των κατεψυγμένων και υπερκατεψυγμένων αλεκτόρων, ορνίθων και ορνιθίων (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/016, σ. 167), και από τον κανονισμό 2785/80 της Επιτροπής, της 30ής Οκτωβρίου 1980, περί των λεπτομερειών εφαρμογής του κανονισμού 2967 περί καθορισμού κοινών κανόνων για την περιεκτικότητα σε νερό των κατεψυγμένων και υπερκατεψυγμένων αλεκτόρων, ορνίθων και ορνιθίων (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/31, σ. 135), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη ΕΟΚ,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

συγκείμενο από τους Mackenzie Stuart, πρόεδρο, T. Koopmans και K. Bahlmann, προέδρους τμήματος, A. O'Keeffe, G. Bosco, O. Due και R. Joliet, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Sir Gordon Slynn
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως

εκδίδει την ακόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

Περιστατικά

Τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως, η εξέλιξη της διαδικασίας, τα αιτήματα καθώς και οι ισχυρισμοί και τα επιχειρήματα των διαδίκων συνοψίζονται ως εξής:

I — Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

Ο κανονισμός 2967/76 του Συμβουλίου καθορίζει κοινούς κανόνες για την περιεκτικότητα σε νερό των κατεψυγμένων αλεκτόρων, ορνίθων και ορνιθίων. Το άρθρο 3, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού προβλέπει τη δυνατότητα διεξαγωγής ελέγχου της απορροφήσεως νερού από τους κατεψυγμένους αλέκτορες, όρνιθες και ορνίθια κατά τη διάρκεια της επεξεργασίας τους, σε όλα τα στάδια της εμπορίας. Το άρθρο 3, παράγραφος 2, προβλέπει ότι τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις πρακτικές λεπτομέρειες του ελέγχου.

Το άρθρο 7 του κανονισμού προβλέπει ότι οι λεπτομέρειες εφαρμογής θεσπίζονται κατά τη διαδικασία του άρθρου 17 του κανονισμού 2777/75 του Συμβουλίου, της 29ης Οκτωβρίου 1975, περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα του κρέατος πουλερικών (ΕΕ ειδ. εκδ. 03/014, σ. 71).

Με τον κανονισμό 2785/80 της Επιτροπής, της 30ής Οκτωβρίου 1980 (ΕΕ ειδ. έκδ., σ. 135), θεσπίστηκαν οι λεπτομέρειες εφαρμογής του κανονισμού 2967/76. Το άρθρο του 6 προβλέπει ότι τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να επιβάλλονται κυρώσεις στις παραβάσεις των διατάξεων του κανονισμού 2967/76.

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού 2785/80, κάθε κράτος μέλος ανακοινώνει στα άλλα κράτη μέλη και στην Επιτροπή, προ της 1ης Μαρτίου 1981:

— τις πρακτικές λεπτομέρειες του ελέγχου που θεσπίστηκαν σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 2967/76,

— τις διατάξεις που θεσπίστηκαν σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού 2785/80.

Η Επιτροπή δεν έλαβε ανακοίνωση από την Ιταλία, ούτε κατά την προαναφερθείσα ημερομηνία ούτε μετά από αυτήν. Κατόπιν αυτού, κίνησε διαδικασία του άρθρου 169 της Συνθήκης, καλώντας την Ιταλική Δημοκρατία να υποβάλει τις παρατηρήσεις της εντός δύο μηνών.

Επειδή στο έγγραφο αυτό δεν δόθηκε απάντηση, η Επιτροπή διατύπωσε στις 3 Ιουνίου 1983 την αιτιολογημένη γνώμη που προβλέπεται στο άρθρο 169, πρώτη παράγραφος, της Συνθήκης.

Αφού δεν έλαβε καμία ανακοίνωση από την ιταλική κυβέρνηση, η Επιτροπή προσέφυγε στη συνέχεια στο Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 169, δεύτερη παράγραφος της Συνθήκης, ζητώντας να αναγνωριστεί ότι η ιταλική κυβέρνηση παρέβη τις κοινοτικές υποχρεώσεις της.

Το δικόγραφο της Επιτροπής πρωτοκολλήθηκε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 14 Νοεμβρίου 1983.

Με έγγραφο της 31ης Ιανουαρίου 1984, η Επιτροπή ανακοίνωσε ότι παραιτείται από την κατάθεση απαντήσεως.

Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή και μετά από ακρόαση του γενικού εισαγγελέα, το Δικαστήριο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.

II — Αιτήματα των διαδίκων

Η *Επιτροπή* ζητεί από το Δικαστήριο:

— να κρίνει ότι η ιταλική Δημοκρατία, μη έχοντας θεσπίσει ούτε ανακοινώσει τα μέτρα που προβλέπουν οι κανονισμοί 2967/76 και 2785/80, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη,

— να καταδικάσει την ιταλική κυβέρνηση στα δικαστικά έξοδα.

Η *ιταλική κυβέρνηση* δεν υπέβαλε συγκεκριμένα αιτήματα.

III — Ισχυρισμοί και επιχειρήματα των διαδίκων

Η *Επιτροπή* θεωρεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία, μη έχοντας ούτε θεσπίσει ούτε ανακοινώσει τα μέτρα που προβλέπονται από τους κανονισμούς 2967/76 και 2785/80, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη.

Προς υπεράσπισή της, η *ιταλική κυβέρνηση* επισημαίνει ότι ψηφίστηκε σχέδιο νόμου που καθορίζει

— τους αρμόδιους οργανισμούς για την άσκηση των ελέγχων που προβλέπει το άρθρο 3 του κανονισμού 2967/76,

— τις πρακτικές λεπτομέρειες διεξαγωγής των ίδιων ελέγχων, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων περί επισημάνσεως,

— τις κυρώσεις και τις λεπτομέρειες εφαρμογής τους στις περιπτώσεις παραβάσεως των δύο κανονισμών.

Η εξέταση αυτού του νομοσχεδίου άρχισε ήδη.

IV — Προφορική διαδικασία

Η ιταλική κυβέρνηση εκπροσωπούμενη από τον O. Fiumara, avvocato dello Stato, και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον A. Prozzillo, ανέπτυξαν τις παρατηρήσεις τους κατά τη συνεδρίαση της 8ης Μαΐου 1984.

Ο γενικός εισαγγελέας ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 12ης Ιουλίου 1984.

Σκεπτικό

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 14 Νοεμβρίου 1983, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων άσκησε, δυνάμει του άρθρου 169 της Συνθήκης ΕΟΚ, προσφυγή, με την οποία ζητεί να αναγνωριστεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία, παραλείποντας να θεσπίσει και να ανακοινώσει τα μέτρα που προβλέπονται από τον κανονισμό 2967/76 του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 1976, περί καθορισμού κοινών κανόνων για την περιεκτικότητα σε νερό των κατεψυγμένων και υπερκατεψυγμένων αλεκτόρων, ορνίθων και ορνιθίων (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/016, σ. 167) και από τον κανονισμό 2785/80 της Επιτροπής, της 30ής Οκτωβρίου 1980, περί λεπτομερειών εφαρμογής του προαναφερθέντος κανονισμού 2967/76 του Συμβουλίου (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/031, σ. 135), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την εν λόγω Συνθήκη.

2 Δεδομένου ότι η ιταλική κυβέρνηση θέσπισε, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, με απόφαση της 12ης Μαρτίου 1984 του υπουργού γεωργίας και δασών (GU της 27 Μαρτίου 1984), τις πρακτικές λεπτομέρειες του ελέγχου που προβλέπονται από τον κανονισμό 2967/76 του Συμβουλίου, η Επιτροπή, με έγγραφο που πρωτοκολλήθηκε στις 12 Ιουνίου 1984, δήλωσε ότι παραιτείται από την προσφυγή της ως προς το μέρος με το οποίο ζητεί να αναγνωριστεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τον κανονισμό 2967/76 και ότι εμμένει στην προσφυγή της μόνο ως προς το μέρος που αφορά τον κανονισμό 2785/80 της Επιτροπής.

3 Ο κανονισμός 2785/80 της Επιτροπής, της 30ής Οκτωβρίου 1980, καθορίζει, όπως μαρτυρεί και ο τίτλος του, τις λεπτομέρειες εφαρμογής του κανονισμού 2967/76 του Συμβουλίου. Το άρθρο 6 υποχρεώνει τα κράτη μέλη να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε να επιβάλλονται κυρώσεις στις παραβάσεις των διατάξεων του κανονισμού του Συμβουλίου, το δε άρθρο 7 τους επιβάλλει να ανακοινώσουν στα άλλα κράτη μέλη και στην Επιτροπή, προ της 1ης Μαρτίου 1981, τις πρακτικές λεπτομέρειες του ελέγχου που θεσπίστηκαν σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού του Συμβουλίου, καθώς και τις διατάξεις που θεσπίστηκαν σύμφωνα με το προαναφερθέν άρθρο 6 του κανονισμού της Επιτροπής.

4 Η ιταλική κυβέρνηση δεν αμφισβητεί ότι δεν επλήρωσε αυτές τις υποχρεώσεις. Προς υπεράσπισή της, αναφέρει ότι ψηφίστηκε σχέδιο νόμου προκειμένου, ιδίως, να προσδιοριστούν οι αρμόδιοι οργανισμοί για την άσκηση των ελέγχων που προβλέπονται στο άρθρο 3 του κανονισμού του Συμβουλίου και να καθοριστούν οι κυρώσεις και οι λεπτομέρειες εφαρμογής τους σε περίπτωση παραβάσεως των διατάξεων του κανονισμού 2967/76. Δεδομένου ότι τα μέτρα που πρέπει να θεσπιστούν περιλαμβάνουν κυρώσεις, δεν μπορούν, σύμφωνα με την ιταλική έννομη τάξη, να θεσπιστούν με υπουργική απόφαση, αλλά μόνο με νόμο, η διαδικασία εκδόσεως του οποίου είναι πιο περίπλοκη από τη διαδικασία εκδόσεως υπουργικής αποφάσεως.

5 Οι περιστάσεις αυτές, πάντως, δεν μπορούν να εξαλείψουν την παράβαση που προσάπτεται στην Ιταλική Δημοκρατία. Κατά πάγια νομολογία, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να επικαλεστούν διατάξεις, την ακολουθούμενη πρακτική ή καταστάσεις της εσωτερικής έννομης τάξης τους για να δικαιολογήσουν τη μη τήρηση των υποχρεώσεων και προθεσμιών που απορρέουν από τους κανόνες του κοινοτικού δικαίου.

6 Πρέπει, επομένως, να γίνει δεκτό ότι η Ιταλική Δημοκρατία, μη έχοντας θεσπίσει ούτε ικανοποιήσει εντός της ταχθείσης προθεσμίας τα μέτρα που προβλέπονται από τον κανονισμό 2785/80 της Επιτροπής της 30ής Οκτωβρίου 1980, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη ΕΟΚ.

Επί των δικαστικών εξόδων

7 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Επειδή η καθής ηττήθη, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

αποφασίζει:

1) Η Ιταλική Δημοκρατία, μη έχοντας θεσπίσει ούτε κοινοποιήσει εντός της ταχθείσης προθεσμίας τα μέτρα που προβλέπονται από τον κανονισμό 2785/80 της Επιτροπής, της 30ής Οκτωβρίου 1980, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη ΕΟΚ.

2) Καταδικάζει την καθής στα δικαστικά έξοδα.

Mackenzie Stuart Koopmans Bahlmann

O'Keeffe Bosco Due Joliet

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 8 Οκτωβρίου 1984.

Ο γραμματέας

P. Heim

Ο πρόεδρος

A. J. Mackenzie Stuart

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ SIR GORDON SLYNN ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΧΘΗΚΑΝ ΣΤΙΣ 12 ΙΟΥΛΙΟΥ 1984 [1]

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

Ο κανονισμός 2967/76 του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 1976, καθορίζει κοινούς κανόνες για την περιεκτικότητα σε νερό κατεψυγμένων πουλερικών, αποσκοπώντας στη βελτίωση της ποιότητας και στην προώθηση των πωλήσεων αυτών των προϊόντων. Το άρθρο 3, παράγραφος 2, επι-

1 — Μετάφραση από τα αγγλικά.